

SUOMEN KARTASTO

VIHKO

160

(1992)

YMPÄRISTÖN TILA JA HOITO

1. Maailmanlaajuiset ympäristöongelmat ja Suomi
2. Euroopanlaajuiset ympäristöongelmat
3. Suomen ympäristön tila
4. Ympäristöpolitiikan keinot

Lähteet

Hakemisto

Liite: Suomen kunnat, laanit, metsälautakunnat ja maatalouskeskukset

Kartat ja kuvat suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Teksti saatavissa liitteinä ruotsiksi ja englanniksi: Atlas över Finland, Bilaga 160 (1992) Miljöns beskaffenhet, miljövård
Atlas of Finland, Appendix 160 (1992) State and care of the environment

Julkaisijat:
MAANMITTAUSHALLITUS
SUOMEN MAANTIETEELLINEN SEURA

ATLAS ÖVER FINLAND

HÄFTE

160

(1992)

MILJÖNS BESKAFFENHET, MILJÖVÅRD

1. Globala miljöproblem och Finland
2. Miljöproblem i Europa
3. Miljöns beskaffenhet i Finland
4. De miljöpolitiska målen

Källor

Register

Kartbilaga: Finlands kommuner, län, skogsnämnder och lantbruksföreningar

Kartor och bilder på finska, svenska och engelska. Texten kan erhållas som bilaga på svenska och engelska: Atlas över Finland, Bilaga 160 (1992) Miljöns beskaffenhet, miljövård
Atlas of Finland, Appendix 160 (1992) State and care of the environment

Utgivare:
LANTMÄTERISTYRELSEN
GEOGRAFISKA SÄLLSKAPET I FINLAND

ATLAS OF FINLAND

FOLIO

160

(1992)

STATE AND CARE OF THE ENVIRONMENT

1. Global environment problems and Finland
2. European environmental problems
3. Finland's environmental state
4. Environmental policy measures

Sources

Index

Map appendix: Municipalities, counties, forestry boards and agricultural centres

Maps and figures in Finnish, Swedish and English. The text is available as an appendix in Swedish and English: Atlas över Finland, Bilaga 160 (1992) Miljöns beskaffenhet, miljövård
Atlas of Finland, Appendix 160 (1992) State and care of the environment

Publishers:
NATIONAL BOARD OF SURVEY
GEOGRAPHICAL SOCIETY OF FINLAND

00100002118073

ATLAS OF FINLAND

Publishers:
NATIONAL BOARD OF SURVEY
GEOGRAPHICAL SOCIETY OF FINLAND

Appendix

160

(1992)

© Copyright 1993 Maanmittäushallitus, Helsinki

STATE AND CARE OF THE ENVIRONMENT

Translated by
LEIGH PLESTER

CONTENTS

- Introduction
1. Global environmental problems and Finland
    - 1.1 The greenhouse effect
    - 1.2 Depletion of the ozone layer
  2. European environmental problems
    - 2.1 Acidification
      - 2.11 Emissions affecting acidification
      - 2.12 Acidifying deposition
      - 2.13 Development of emissions in Europe
    - 2.2 Increase of ozone concentrations in background areas
  3. Finland's environmental state
    - 3.1 The greenhouse effect, loading of the atmosphere and deposition
      - 3.11 The greenhouse effect
      - 3.12 Loading of the atmosphere
      - 3.13 Deposition
    - 3.2 Noise
      - 3.21 Noise situation
      - 3.22 Development of noise situation
      - 3.23 Noise abatement
    - 3.3. Loading and state of Gulf of Finland and Gulf of Bothnia
      - 3.31 Gulf of Finland Archipelago Sea and Åland Sea
      - 3.32 Gulf of Finland
      - 3.33 Water replacement and water quality
      - 3.34 Nutrient concentrations in sea water
      - 3.35 Development of nutrient concentrations in Baltic Sea sediments
    - 3.36 DDT and PCB in Baltic Sea ecosystems
    - 3.37 Benthic animals as indicators of the state of the marine environment
  - 3.4 State of inland waters and loading
    - 3.41 Usability of waters
    - 3.42 Loading of waters
    - 3.43 Acidification of waters
    - 3.44 Acidification situation in lakes
    - 3.45 Water pollution control and water quality development
  - 3.5 Ground waters
    - 3.51 Formation of ground water
    - 3.52 Finland's ground water reserves
    - 3.53 Ground water quality
    - 3.54 Effect of road salt
    - 3.55 Acidification and climatic change
  - 3.6 Soil
    - 3.61 Soil acidity and the factors influencing it
      - 3.611 Solubility of aluminium
    - 3.62 Acidification situation in forested land
      - 3.621 Sulphur in the soil
      - 3.622 Nitrogen in the soil
    - 3.63 Nutrient leaching
    - 3.64 Care of the environment
  - 3.7 Forests
    - 3.71 Monitoring of forest reserves
    - 3.72 Soil and the dominant tree species
      - 3.721 Peatlands and drainage
      - 3.722 Surface areas of growing place types and dominant tree species
    - 3.73 Tree stands
      - 3.731 Age of tree stands
      - 3.732 Stem volume of tree stands
      - 3.732 Growth of tree stands
    - 3.74 Forest regeneration and soil preparation
    - 3.75 Forest reserves in Finland and globally
    - 3.76 State of health of forests
      - 3.761 Studying the state of health
      - 3.762 Destruction of tree stands
      - 3.763 Defoliation
      - 3.764 General assessment of state of forests
    - 3.8 Cultivated land
      - 3.81 Changes in agriculture
      - 3.82 Environmental impact of agriculture
        - 3.821 Waters
        - 3.822 Soil and air
        - 3.823 Living communities
        - 3.824 Landscape
    - 3.9 The built environment
      - 3.91 Development of the built environment
      - 3.92 Value of the built environment
      - 3.93 Care of the built environment
      - 3.94 Future prospects of the built environment
    - 3.10 Wastes and waste management
      - 3.101 Quality of wastes and recycling
      - 3.102 Municipal land-fills
      - 3.103 Hazardous wastes
      - 3.104 Legislation and development of waste management
      - 3.105 Costs of waste management
    - 3.110 Substances in the environment hazardous to health and nuclear radiation
  4. Environmental policy measures
    - 4.1 Environmental research in Finland
      - 4.11 Development
      - 4.12 Organisations and resources
      - 4.13 Objectives and developmental trends in environmental research
      - 4.14 Monitoring the state of the environment
    - 4.2 The administration and legislation
      - 4.21 Central administration
      - 4.22 Regional administration
      - 4.23 Environmental protection in the municipalities
      - 4.24 Legislation
      - 4.25 Development of administration
    - 4.3 Economic control measures

KARI-PEKKA KARLSSON, ELINA S. HÄRÖ
editors

EDITORIAL SUBCOMMITTEE

RAUNO RUUHIJÄRVI
chairman

PERTTI HEINONEN, HEIKKI HOKKANEN,
KAARLE KENTTÄMIES, ANTTI KULMALA,
VEIKKO MARTTILA, OLLI PAASIVIRTA/
HEIKKI SISULA, SAULI ROUHINEN,
HEIKKI SALMI/RAIJA TULOKAS,
SAKARI SALMINEN, ESA TOMMILA,
JOUKO TUOMISTO, PAAVO TULKKI

CONTRIBUTING AUTHORS

PIA ANTILA, Finnish Meteorological Institute
JOHN DEROME, The Finnish Forest Research
Institute
PERTTI HEINONEN, National Board of Waters and
Environment
HEIKKI HOKKANEN, University of Helsinki
PEKKA KAUPPI, The Finnish Forest Research
Institute
KAARLE KENTTÄMIES, National Board of Waters
and Environment
ANTTI KULMALA, Finnish Meteorological Institute
ESKO KUUSISTO, National Board of Waters and
Environment
RISTO KÄRKKÄINEN, Ministry of the Environment
EERO MIKKOLA, The Finnish Forest Research
Institute
SIMO MÄKINEN, Ministry of the Environment
EINO MÄLKÖNEN, The Finnish Forest Research
Institute
SIRKKA-LIISA PAIKKALA, Ministry of the
Environment
TIMO PARKKINEN, Ministry of the Environment
RAUNO RUUHIJÄRVI, University of Helsinki
SAKARI SALMINEN, The Finnish Forest Research
Institute
ARI SEPPÄNEN, Ministry of the Environment
MICHAEL STARR, The Finnish Forest Research
Institute
PEKKA TAMMINEN, The Finnish Forest Research
Institute
PAAVO TULKKI, Finnish Institute of Marine Research
JOUKO TUOMISTO, National Public Health Institute

83-1 010 : 160 ed. 5 fol. TS

JÄSENENNY

Johdanto

1. Maailmanlaajuiset ympäristöongelmat ja Suomi	3.72	Maapohja ja vallitseva puulaji
1.1 Kasvihuoneilmiö	3.721	Suot ja ojitukset
1.2 Otonikerroksen tuhoutuminen	3.722	Kasvupaikkatyyppien ja vallitsevan puulajin pinta-alaosuudet
2. Euroopanlaajuiset ympäristöongelmat	3.73	Puusto
2.1 Happamoituminen	3.731	Puuston ikä
2.11 Happamoitumiseen vaikuttavat päästöt	3.732	Puuston runkotilavuus
2.12 Happamoittava laskeuma	3.733	Puuston kasvu
2.13 Päästöjen kehittyminen Euroopassa	3.74	Metsien uudistaminen ja maanmuokkaus
2.2 Otonipitoisuuksien kohoaminen tausta-alueilla	3.75	Suomen ja maailman metsävarat
3. Suomen ympäristön tila	3.76	Metsien terveydentila
3.1 Kasvihuoneilmiö, ilman kuormitus ja laskeumat	3.761	Terveystilan tutkiminen
3.11 Kasvihuoneilmiö	3.762	Puustotuhot
3.12 Ilman kuormitus	3.763	Harsuuntuminen
3.13 Laskeumat	3.764	Yleisarvio metsien tilasta
3.2 Melu	3.8	Viljelymaa
3.21 Melutilanne	3.81	Muutokset viljelyssä
3.22 Melutilanteen kehittyminen	3.82	Viljelyn ympäristövaikutukset
3.23 Meluntorjunta	3.821	Vedet
3.3 Pohjanlahden ja Suomenlahden kuormitus ja tila	3.822	Maaperä ja ilma
3.31 Pohjanlahti, Saaristomeri ja Ahvenanmeri	3.823	Eliöstö
3.32 Suomenlahti	3.824	Maisema
3.33 Veden vaihtuminen ja veden laatu	3.9	Rakennettu ympäristö
3.34 Meriveden ravinnepitoisuudet	3.91	Rakennetun ympäristön kehitys
3.35 Ravinnepitoisuuksien kehitys Itämeren sedimenteissä	3.92	Rakennetun ympäristön arvo
3.36 DDT ja PCB Itämeren ekosysteemissä	3.93	Rakennetun ympäristön hoito
3.37 Pohjaeläimet meriympäristön tilan kuvaajina	3.94	Rakennetun ympäristön tulevaisuuden näkymiä
3.4 Sisävesien tila ja kuormitus	3.10	Jätteet ja jätehuolto
3.41 Vesien käyttökelpoisuus	3.101	Jätteiden määrä ja hyödyntäminen
3.42 Vesien kuormitus	3.102	Kaatopaikat
3.43 Vesien happamoituminen	3.103	Ongelmajätteet
3.44 Vesistöjen happamoitumistilanne	3.104	Lainsäädäntö ja jätehuollon kehittäminen
3.45 Vesien suojeleminen ja vesien laadun kehitys	3.105	Jätehuollon kustannukset
3.5 Pohjavedet	3.110	Ympäristön terveydelle haitalliset aineet ja radioaktiivinen säteily
3.51 Pohjavesien muodostuminen	4.	Ympäristöpolitiikan keinot
3.52 Suomen pohjavesiesiintymät	4.1	Ympäristöntutkimus Suomessa
3.53 Pohjaveden laatu	4.11	Kehitys
3.54 Tiesuolauksen vaikutus	4.12	Organisaatiot ja voimavarat
3.55 Happamoituminen ja ilmaston muutos	4.13	Ympäristöntutkimuksen tavoitteet ja kehityssuunnat
3.6 Maaperä	4.14	Ympäristön tilan seuranta
3.61 Maaperän happamuus ja siihen vaikuttavat tekijät	4.2	Hallinto ja lainsäädäntö
3.611 Alumiinin liukoisuus	4.21	Keskushallinto
3.62 Metsämaiden happamoitumistilanne	4.22	Aluehallinto
3.621 Rikki maaperässä	4.23	Ympäristönsuojelu kunnissa
3.622 Typpi maaperässä	4.24	Lainsäädäntö
3.63 Ravinteiden huuhtoutuminen	4.25	Hallinnon kehittäminen
3.64 Ympäristön hoito	4.3	Taloudelliset ohjaukset
3.7 Metsät		
3.71 Metsävarojen seuranta		

160

(1992)

YMPÄRISTÖN TILA JA HOITO

MILJÖNS BESKAFFENHET, MILJÖVÅRD
STATE AND CARE OF THE ENVIRONMENT

KARI-PEKKA KARLSSON, ELINA S. HÄRÖ
toimittajat

TIETEELLISEN TOIMITUSKUNNAN
TYÖRYHMÄ

RAUNO RUUHIIÄRVI
puheenjohtaja

PERTTI HEINONEN, HEIKKI HOKKANEN,
KAARLE KENTTÄMIES, ANTTI KULMALA,
VEIKKO MARTTILA, OLLI PAASIVIRTA/
HEIKKI SISULA, SAULI ROUHINEN,
HEIKKI SALMI/RAIJA TULOKAS,
SAKARI SALMINEN, ESA TOMMILA,
JOUKO TUOMISTO, PAAVO TULKKI

ARTIKKELIEN KIRJOITTAJAT

PIA ANTTILA, Ilmatieteen laitos
JOHN DEROME, Metsäntutkimuslaitos
PERTTI HEINONEN, Vesi- ja ympäristöhallitus
HEIKKI HOKKANEN, Helsingin yliopisto
PEKKA KAUPPI, Metsäntutkimuslaitos
KAARLE KENTTÄMIES, Vesi- ja ympäristöhallitus
ANTTI KULMALA, Ilmatieteen laitos
ESKO KUUSISTO, Vesi- ja ympäristöhallitus
RISTO KÄRKKÄINEN, Ympäristöministeriö
EERO MIKKOLA, Metsäntutkimuslaitos
SIMO MÄKINEN, Ympäristöministeriö
EINO MÄLKÖNEN, Metsäntutkimuslaitos
SIRKKA-LIISA PAIKKALA, Ympäristöministeriö
TIMO PARKKINEN, Ympäristöministeriö
RAUNO RUUHIIÄRVI, Helsingin yliopisto
SAKARI SALMINEN, Metsäntutkimuslaitos
ARI SEPPÄNEN, Ympäristöministeriö
MICHAEL STARR, Metsäntutkimuslaitos
PEKKA TAMMINEN, Metsäntutkimuslaitos
PAAVO TULKKI, Merentutkimuslaitos
JOUKO TUOMISTO, Kansanterveyslaitos